

1 FI DE LA
POBRESA

Erradicació de la pobresa

Posar fi a la pobresa en totes les seves formes a tot arreu

Quina és la situació a què es vol arribar el 2030?

Objectiu fixat per les Nacions Unides

L'ODS 1 pretén erradicar la pobresa extrema a tot el món, reduir-la en totes les seves dimensions i facilitar l'accés a recursos econòmics, serveis bàsics i protecció social a tota la població. Així mateix, cerca disminuir l'exposició de les persones en situació de vulnerabilitat als desastres econòmics, socials i ambientals, i altres crisis, així com impulsar el creixement dels països en desenvolupament a través de la cooperació i la creació de marcs normatius sòlids en l'àmbit nacional, regional i internacional.^[1]

Sovint, quan es defineix el concepte de pobresa només es mesura el nivell d'ingressos, sense tenir en compte que, tal com han definit les Nacions Unides, la pobresa és multidimensional, ja que engloba una àmplia gamma de qüestions a més dels ingressos. El concepte fa referència a no tenir garantides necessitats bàsiques com l'accés a drets com ara:

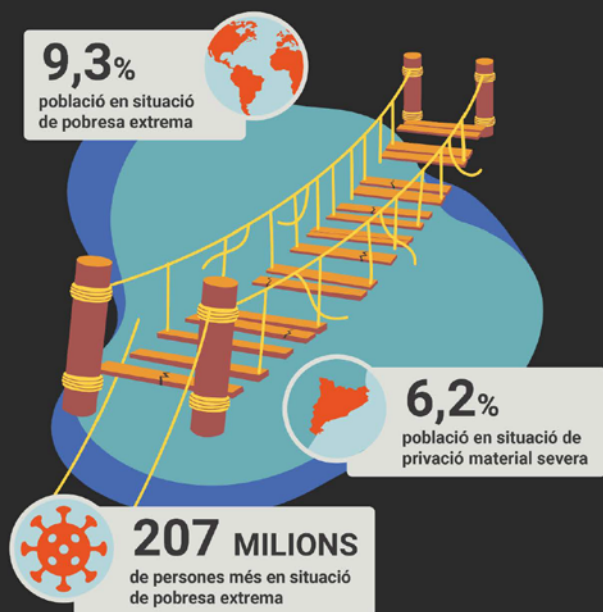
- Alimentació
- Habitatge digne
- Aigua potable
- Educació universal pública i gratuïta
- Sanitat
- Gaudiment del dret a la no discriminació
- Dret a un treball digne i al lliure exercici de les llibertats sindicals
- Dret a la no discriminació
- Dret a un espai segur i saludable

Això impedeix a les persones ser productives i les sotmet a un cercle viciós de pobresa i marginació, del qual resulta molt difícil sortir sense intervenció de les polítiques públiques.

Segons l'OIT, una de les principals causes de la pobresa és la denegació del dret a la seguretat social previst en l'art. 22 de la DUDH (Declaració Universal dels Drets Humans). La manca de nivells adequats de protecció social està associada a la pobresa elevada i crònica, a la inversió insuficient en capital humà i a uns estabilitzadors automàtics de la demanda agregada dèbils en cas de crisi econòmica.

Queden pocs anys per assolir-lo. Quina és la situació actual?

Pobresa extrema

Pobresa Extrema: És aquella situació en què una persona no té cobertes les necessitats bàsiques per poder viure. Té mancances de béns i serveis bàsics, especialment d'aliments, habitatge i accés a aigua potable o els serveis bàsics d'higiene i salut.

Privació material severa: No poder permetre's un àpat de carn, pollastre o peix cada dos dies, no poder mantenir l'habitatge a una temperatura adequada o no tenir capacitat per afrontar despeses imprevistes.

Al món

El 2017 el 9,3 % de la població mundial vivia en situació de pobresa extrema al món.

Font: [ONU](#)

A Catalunya

El 2020 la població amb privació material severa* era del 6,2 % a Catalunya.

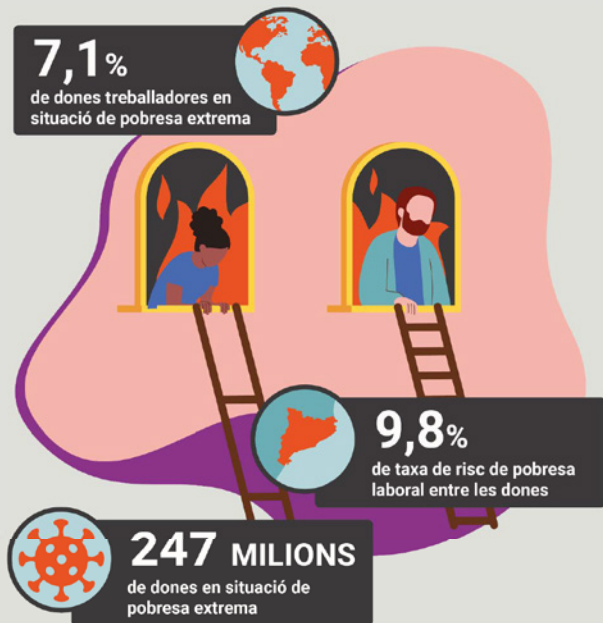
Font: [IDESCAT](#)

Impacte COVID

L'impacte de la COVID-19 podria abocar 207 milions més de persones a la situació de pobresa extrema el 2030.

Font: [PNUD](#)

Visió de gènere

Al món

El 2019 el 7,1 % de dones treballadores del món vivien en situació d'extrema pobresa, mentre que, en el cas dels homes aquesta xifra se situava en el 6,3 %

Font: [ONU](#)

A Catalunya

A Catalunya la taxa de risc de pobresa laboral entre les dones se situava en un 9,8 %, tot i tenir una taxa d'ocupació inferior a la masculina, mentre que, en el cas dels homes, la taxa se situa en un 11,7 %.

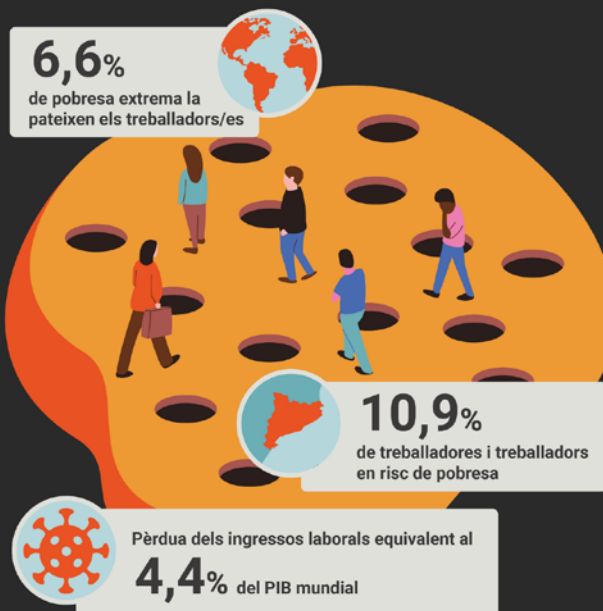
Font: [IDESCAT](#)

Impacte COVID

La crisi de la COVID-19 incrementarà el nombre de dones en situació de pobresa extrema. Així, el 2021 hi haurà 247 milions de dones vivint amb menys d'1,90 dòlars al dia respecte de 236 milions d'homes.

Font: [ONU](#)

Pobresa laboral

Al món

El 2019 el 6,6 % dels treballadors i treballadores del món vivien en situació d'extrema pobresa.

Font: [ONU](#)

A Catalunya

El juliol del 2021 el 10,9 % de les persones treballadores a Catalunya estaven en situació de risc de pobresa.

Font: [IDESCAT](#)

Impacte COVID

Segons l'OIT, es preveu que, arran de la crisi de la COVID-19, es perdin els ingressos provinents del treball equivalent al 4,4 % del PIB mundial.

Font: [OIT](#)

Pobresa infantil

Al món

El 2020 1 de cada 6 infants (16,7 %) al món vivia en situació de pobresa extrema, és a dir, 356 milions.

Font: [UNICEF](#)

A Catalunya

A Catalunya el 2019 el 3 % dels infants vivia en situació de risc de pobresa. És a dir que 430.900 infants subsistien amb menys dels recursos necessaris per viure amb dignitat.

Font: [Save the Children](#)

Impacte COVID

Sense mesures adequades, la crisi del coronavirus elevarà les taxes de pobresa infantil al 34,6 % i més d'1 de cada 3 nens i nenes a Catalunya viurà en situació de pobresa el 2021. El col·lectiu més vulnerable serà el de les famílies monoparentals femenines, amb un augment del 3 % (passarà del 47 % al 50 % de risc de pobresa).

Font: [Save the Children](#)

Assolirem l'objectiu? Des del moviment sindical, actuem!

L'Agenda 2030 exigeix a les persones, als estats i a les organitzacions a títol col·lectiu comprometre's, a través del seu àmbit d'acció, a contribuir al compliment dels ODS.

Des de l'òptica sindical, cal participar activament en els processos nacionals de seguiment i d'examen dels ODS, amb la intenció de promoure i defensar no només els drets de les persones treballadores, sinó també els interessos dels més pobres de la societat, com demana aquest ODS 1.

És imprescindible i irrenunciable insistir en l'enfocament basat en el treball digne, estretament lligat a la fi de la pobresa. Hi ha una tendència per part dels governs a parlar de programes de desenvolupament i a centrar-se únicament en l'ocupació, tot restant importància a altres pilars relatius al treball digne i, més específicament, als drets dels treballadors i treballadores. Els sindicats han d'insistir que les cinc dimensions del treball digne (els drets, l'ocupació, la protecció social, la perspectiva de gènere i el diàleg social) s'inclouen en el pla nacional. Això ha d'anar unit a una vinculació de l'estratègia sindical al compromís amb els ODS que permetrà als sindicats participar en aquests plans de desenvolupament i advocar per les posicions sindicals tradicionals, com la llibertat d'associació i de negociació col·lectiva, la plena ocupació, la protecció social per a totes les persones, els salaris dignes, les bones condicions de treball i la seguretat dels ingressos per a les persones pobres, a fi de contribuir, amb això, a l'elaboració d'estratègies nacionals de creixement inclusives i sostenibles.

El moviment sindical disposa de dos mecanismes per fer front a l'erradicació de la pobresa: la negociació col·lectiva i el diàleg social. El diàleg social i la negociació col·lectiva tenen la capacitat de transformar, dignificar i millorar les condicions de treball perquè tothom disposi d'un salari i un treball dignes, com a mecanisme just de redistribució de la riquesa, mitjançant la protecció dels drets humans laborals de la classe treballadora i la defensa d'un model de protecció social adequat que garanteixi que totes les persones tinguin una cobertura social adequada.

- Actuem per desplegar plenament la renda garantida de ciutadania per fer efectiu el dret subjectiu, incondicional i universal que eviti les situacions de pobresa.
- Vetlem per posar en marxa, de manera negociada, l'ingrés mínim vital.
- Llitem per garantir l'accés als serveis de benestar (educació, sanitat, habitatge...) i als serveis i subministraments bàsics als infants i a la població jove, amb impacte de gènere.
- Exigim prestacions socials de qualitat, sobretot per a les persones grans (especialment les dones) i per a les persones amb les rendes més baixes.
- Vetlem perquè totes les persones tinguin dret a accedir a un habitatge digne per viure.
- Demanem garantir els subministraments bàsics per a la llar.
- Impulem polítiques de suport a les famílies, de tipologies variades, que prevegin, entre d'altres, transferències públiques en relació amb la renda per facilitar la conciliació real de la vida personal i la laboral, eliminant el biaix de gènere i d'origen, i exigim la corresponsabilitat en les tasques de cura i criança.

Un projecte de:

Amb la col·laboració de:

El contingut d'aquesta web és responsabilitat exclusiva de la Fundació Pau i Solidaritat - CCOO Catalunya i no reflecteix necessàriament l'opinió de l'ACCD.

Aquesta web ha estat elaborada en el marc del projecte "Contribuir a la justícia social a través de l'enfortiment de la ciutadania crítica i compromesa amb els drets humans mitjançant l'Agenda 2030 a Catalunya" que ha dut a terme la Fundació Pau i Solidaritat - CCOO Catalunya